

Sygn. akt I CNP 109/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie ze skargi B. C.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w K.
z dnia 17 grudnia 2019 r., sygn. akt II Ca [...]
wydanego w sprawie z powództwa B. C.
przeciwko M. K. i M. D.
o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 sierpnia 2022 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

B. C. – powódka w postępowaniu przeciwko M. K. i M. D. o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną wywiodła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K. z 17 grudnia 2019 r., którym oddalono jej apelację od wyroku Sądu Rejonowego w K. z 9 kwietnia 2019 r., oddalającego powództwo.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym, poprzez zakwestionowanie zgodności z prawem orzeczenia, przesądzić jedną z przesłanek deliktowej odpowiedzialności

odszkodowawczej Skarbu Państwa. Stanowi ona nadzwyczajny, sformalizowany środek procesowy, zatem przepisy ja regulujące powinny być wykładane ściśle (por. wyroki Sądu Najwyższego z 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, z 28 marca 2007 r., II CNP 124/06, z 25 marca 2009 r., V CNP 93/08, z 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08).

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 do elementów konstrukcyjnych skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia należą: oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, przytoczenie i uzasadnienie podstaw skargi, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne, uprawdopodobnienie powstania szkody w wyniku wydania zaskarżonego orzeczenia, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w innym trybie nie było i nie jest możliwe oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności zaskarżonego orzeczenia z prawem.

Skarga przedstawiona przez powódkę nie zawiera co najmniej kilku z wymaganych elementów. Po pierwsze nie wskazano w niej przepisów prawa, z którymi zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.), ani nie sformułowano komplementarnego wniosku o stwierdzenie niezgodności wyroku Sądu Okręgowego w K. ze wskazanymi przepisami (art. 424⁵ § 1 pkt 6 k.p.c.). Wymaganie wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny nie może być utożsamiane ze wskazaniem podstaw skargi. Powinność wskazania przepisu prawa, z którym wyrok jest niezgodny, stanowi bowiem cechę szczególną skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i wynika z konieczności rozróżnienia między przepisami, które zostały naruszone, a przepisami, z którymi zaskarżone orzeczenie jest niezgodne. Podstawy skargi mogą zatem wypełniać przepisy prawa materialnego lub prawa procesowego, podczas gdy przepisem, z którym wyrok jest niezgodny, może być jedynie przepis lub zespół przepisów merytorycznych stanowiących materialną podstawę rozstrzygnięcia w sprawie. Wskazanie zatem przez skarżącego przepisów prawa materialnego i przepisów postępowania, które zostały naruszone przez sąd, w ramach przytoczenia podstawy skargi, nie spełnia jednocześnie wymogu określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. i odwrotnie - wskazanie przepisu prawa

materialnego lub przepisów postępowania, z którym orzeczenie jest niezgodne, nie spełnia wymogu określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c., tj. wskazania podstaw skargi i jej uzasadnienia. (zob. postanowienia SN z dnia 26 października 2021 r., II CNP 1/21 oraz z 29 stycznia 2021 r., II CNP 18/20)

Oprócz tego skarżąca nie uprawdopodobniła powstania szkody na skutek wydania zaskarżonego wyroku. Zastrzegła, że jej wysokość ma być ustalona w oddzielnym postępowaniu. Tymczasem zgodnie ze stanowiskiem wielokrotnie zajmowanym przez Sąd Najwyższy, przesłanka ta dotyczy jedynie zaistniałej już szkody, zaś skarżący musi wskazać czas powstania szkody, jej postać, rozmiar i adekwatny związek przyczynowy między tak określoną szkodą a zaskarżonym wyrokiem (zob. postanowienia SN z 14 czerwca 2021 r., III CNP 8/21; z 28 maja 2021 r., V CNP 5/21 oraz z 17 czerwca 2021, III CNP 14/20).

Ponadto, w złożonej skardze zabrakło wyводу, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia nie było możliwe za pomocą innych środków. Według ustalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, uzależnienie skutecznego wniesienia skargi od zaistnienia okoliczności, w których zmiana lub uchylenie zaskarżonego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424⁵ § 1 pkt 5) obejmuje powinność przeprowadzenia prawniczej analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogłyby odnieść skutku. Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną lub skargę o wznowienie postępowania, ale także o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie wyroku, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności orzeczenia (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 kwietnia 2018 r., V CNP 49/17 oraz z 18 października 2017 r., I BP 15/16). Skarżąca nie odniosła się w żaden sposób do możliwości zaskarżenia przedstawionego wyroku innymi środkami, nawet pomimo faktu, że wartość przedmiotu zaskarżenia wskazywałaby *prima facie* na przysługiwanie skargi kasacyjnej.

Brak spełnienia w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 3, 4, 5 i 6 k.p.c. skutkuje odrzuceniem skargi na mocy art. 424⁸ § 1 k.p.c.

[as]